

Tema a 23-a: Sacramentul Pocăinței (II)

Cristos a încredințat apostolilor Săi, urmașilor lor episcopilor și colaboratorilor acestora, preoților, slujirea împăcării. Preoții pot ierta păcatele în numele Tatălui și al Fiului și al Duhului Sfânt.

19.09.2025

1. Actele ministrului sacramentului

1.1. Cine este ministrul și care este sarcina sa

„Cristos le-a încredințat apostolilor slujirea împăcării. Episcopii, urmașii lor, și preoții, colaboratorii episcopilor, continuă să exercite această slujire. Într-adevăr, episcopii și preoții sunt aceia care au, în virtutea sacramentului Preoției, puterea de a ierta toate păcatele «în numele Tatălui, și al Fiului, și al Sfântului Duh»” (*Compendiu*, nr. 307).

Confesorul îndeplinește slujirea împăcării în virtutea puterii sacerdotale primite cu hirotonirea în sacramentul Ordinului. Exercițarea acestei puteri este reglementată de legile Bisericii, astfel încât este necesar ca preotul să aibă facultatea

de a o exercita asupra anumitor credincioși sau asupra tuturor.

„Celebrând sacramentul Pocăinței, preotul împlinește slujirea Bunului Păstor, care caută oaia pierdută, a Bunului Samaritean, care oblojește rănile, a Tatălui, care îl așteaptă pe Fiul risipitor și îl primește când se întoarce, a dreptului judecător, care nu caută la fața omului și a cărui judecată este în același timp dreaptă și milostivă. Pe scurt, preotul este semnul și instrumentul iubirii îndurătoare a lui Dumnezeu față de cel păcătos” (*Catehism*, nr. 1465).

„Date fiind delicatețea și măreția acestei slujiri și respectul cuvenit persoanelor, Biserica afirmă că orice preot care ascultă spovezile este obligat, sub pedepse foarte aspre, să păstreze secretul absolut în legătură cu păcatele mărturisite de penitenții lui” (*Catehism*, nr. 1467).

1.2. Dezlegarea sacramentală

Printre actele confesorului, unele sunt necesare pentru ca penitentul să îndeplinească actele care îi revin: anume, să-i asculte mărturisirea și să-i impună pocăința. În plus, cu puterea sacerdotală a sacramentului Ordinului, îi acordă dezlegarea, rostind formula stabilită în Ritual: „a cărei parte esențială sunt cuvintele: «Eu te dezleg de păcatele tale în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh»” [1].

„Astfel, prin sacramentul Pocăinței, Tatăl îl primește pe fiul care se întoarce la el, Cristos ia pe umerii săi oaia pierdută și o readuce la staul, iar Duhul Sfânt sfințește din nou templul său sau locuiește în el mai deplin”[2].

2. Efectele sacramentului Pocăinței

„Efectele sacramentului Pocăinței sunt: reconcilierea cu Dumnezeu și

deci iertarea păcatelor; reconcilierea cu Biserica; recuperarea stării de har, dacă s-a pierdut; iertarea pedepsei veșnice meritată din cauza păcatelor de moarte și, cel puțin în parte, a pedepselor vremelnice care sunt consecințe ale păcatului; pacea și seninătatea conștiinței și mângâierea spiritului; creșterea forțelor spirituale pentru lupta creștină” (*Compendiu*, nr. 310).

Sfântul Josemaría Escrivá de Balaguer rezumă efectele sale într-un mod viu: „În acest sacrament minunat, Domnul îți curăță sufletul și te inundă de bucurie și de forță pentru a nu te descuraja în lupta ta și pentru a te întoarce neobosit la Dumnezeu, chiar și atunci când totul ți se pare întunecat”[3].

„În acest sacrament, încredințându-se judecății îndurătoare a lui Dumnezeu, păcătosul anticipă într-un anume fel judecata la care va fi

supus la sfârșitul acestei vieți pământești” (*Catehism*, nr. 1470).

3. Necesitatea și utilitatea sacramentului Pocăinței

3.1. Necesitatea pentru iertarea păcatelor grave

„Pentru cei căzuți după Botez, acest sacrament al Pocăinței este la fel de necesar ca însuși Botezul pentru cei care nu sunt încă regenerați”[4].

„Conform poruncii Bisericii, «orice credincios ajuns la vârsta priceperii e dator să-și mărturisească, cel puțin o dată pe an, păcatele grave de care este conștient»” (*Catehism*, nr. 1457; cf. *Codul de Drept Canonic*, can. 989).

„Cel care are conștiința de a fi săvârșit un păcat de moarte nu trebuie să primească Sfânta Împărtășanie, chiar dacă simte o mare căință, fără a fi primit în

prealabil dezlegarea sacramentală, cu excepția cazului că ar avea un motiv grav să se împărtășească și nu are posibilitatea să recurgă la un duhovnic” (CIC, 1457). „În acest caz, trebuie să fie conștient că este obligat să facă un act de căință desăvârșită, care include hotărârea de a se spovedi cât mai curând (cf. CIC, can. 916) (*Catehism*, nr. 1457).

3.2. Utilitatea spovezii frecvente

„Fără a fi strict necesară, mărturisirea greșelilor zilnice (păcate veniale) este totuși recomandată cu tărie de Biserică. Într-adevăr, mărturisirea regulată a păcatelor lesne-iertătoare ne ajută să ne formăm conștiința, să luptăm împotriva înclinațiilor rele, să ne lăsăm tămăduiți de Cristos, să progresăm în viața Spiritului” (*Catehism*, nr. 1458).

„Accesarea frecventă și atentă a acestui sacrament este, de asemenea,

foarte utilă în legătură cu păcatele veniale. Într-adevăr, nu este vorba despre o simplă repetiție rituală sau despre un anumit exercițiu psihologic, ci despre o străduință constantă de a desăvârși harul Botezului, care face ca, în acest fel, să ne conformăm continuu morții lui Cristos, astfel încât să se manifeste și în noi viața lui Isus”[5].

4. Celebrarea sacramentului Pocăinței

„Spovada individuală și integrală, urmată de dezlegare, rămâne singura cale obișnuită prin care credincioșii sunt reconciliați cu Dumnezeu și cu Biserica, în afară de situația în care o imposibilitate fizică sau morală îi dispensează de o astfel de spovadă”[6].

„Preotul îl primește pe penitent cu o iubire frățească. [...] Apoi penitentul face semnul crucii, zicând: «În

numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. Amin». Preotul poate face același lucru în același timp. Apoi preotul îl invită, printr-o scurtă formulă, să aibă încredere în Dumnezeu”[7].

„Apoi preotul, sau chiar penitentul, citește, dacă se consideră oportun, un text din Sfânta Scriptură; această lectură se poate face și în pregătirea sacramentului. Prin Cuvântul lui Dumnezeu, creștinul este luminat în cunoașterea păcatelor sale și este chemat la convertire și la încredere în îndurarea lui Dumnezeu”[8].

„Apoi penitentul își mărturisește păcatele”[9]. Preotul îl îndeamnă la căință, îi oferă sfaturile potrivite pentru a începe o viață nouă și îi impune pocăința. „Apoi penitentul își exprimă căința și hotărârea de a duce o viață nouă printr-o formulă de rugăciune, prin care îl roagă pe Dumnezeu Tatăl să-l ierte”[10].

Ulterior, preotul îi acordă dezlegarea.

După primirea dezlegării, penitentul poate proclama îndurarea lui Dumnezeu și să-i mulțumească cu o scurtă aclamație luată din Sfânta Scriptură, sau preotul rostește o formulă de laudă a lui Dumnezeu și de rămas bun al penitentului.

„Sacramentul Pocăinței poate avea loc și în cadrul unei celebrări comunitare, în care se face în comun pregătirea pentru spovadă și se aduce în comun mulțumire pentru iertarea primită. Aici, mărturisirea personală a păcatelor și dezlegarea individuală sunt inserate într-o liturgie a Cuvântului lui Dumnezeu, cu lecturi și omilie, examinarea conștiinței făcută în comun, cerere de iertare comunitară, rugăciunea Tatăl Nostru și aducerea de mulțumire în comun” (*Catehism*, nr. 1482).

„Normele privind locul pentru spovedanie sunt date de conferințele episcopale respectiv, care trebuie să garanteze că acesta este situat într-un «loc vizibil» și este «prevăzut cu grilaje», astfel încât să-l poată folosi credincioșii și chiar confesorii, dacă doresc”[11]. „Nu trebuie să se asculte spovedaniile în afara confesionalului, decât dacă există un motiv just”[12].

5. Indulgențele

Persoana care a păcătuit are nevoie nu numai de iertarea vină (culpa) pentru că L-a ofensat pe Dumnezeu, ci și de iertarea pedepselor pe care le-a meritat prin această dezordine. Prin iertarea păcatelor grave, păcătosul obține și eliberarea de pedeapsa veșnică a despărțirii de Dumnezeu, dar în mod normal rămâne încă dator cu pedepse temporale, adică nu veșnice. De asemenea, păcatele veniale merită

pedepse temporale. „Aceste pedepse se impun din judecata dreaptă și milostivă a lui Dumnezeu pentru curățirea sufletelor, pentru apărarea sfințeniei ordinii morale și pentru redarea slavei lui Dumnezeu în deplina sa maiestate. Căci fiecare păcat aduce cu sine încălcarea ordinii universale, pe care Dumnezeu a stabilit-o cu o înțelepciune inexprimabilă și o dragoste infinită, și distrugerea marii mulțimi de bine atât în relația cu păcătosul, cât și în relația întregii comunități umane”[13].

„Indulgența înseamnă iertarea în fața lui Dumnezeu a pedepsei vremelnice datorate păcatelor a căror vină este ștearsă deja, iertare pe care credinciosul bine-dispus sufletește o obține în condiții determinate, prin acțiunea Bisericii, care, în calitate de distribuitoare a răscumpărării, împarte și aplică, prin autoritatea ei, tezaurul îndestulărilor

aduse de Cristos și de
sfînți” (*Catehism*, nr. 1471).

„Acele bunuri spirituale ale
comuniunii sfinților se numesc și
tezaurul Bisericii, «care nu este o
însușire de bunuri, cum ar fi
bogățiile materiale, adunate în
decursul veacurilor, ci este valoarea
infinită și nesecată pe care o au la
Dumnezeu ispășirile și meritele lui
Cristos, Domnul nostru, oferite
pentru ca omenirea să fie eliberată
de păcat și să ajungă la comuniunea
cu Tatăl; este însuși Cristos,
Răscumpărătorul, în care se află vii
îndestulările și meritele
răscumpărării». Acestui tezaur îi
aparține deopotrivă prețul cu
adevărat imens, incomensurabil și
mereu nou pe care îl au la Dumnezeu
rugăciunile și faptele bune ale
Preafericitei Fecioare Maria și ale
tuturor sfinților, care, mergând pe
urmele lui Cristos Domnul, prin
harul lui s-au sfințit și și-au împlinit

lucrarea încredințată de Tatăl; astfel, lucrând la propria mântuire, au conlucrat deopotrivă la mântuirea fraților lor în unitatea Trupului mistic[14]” (*Catehism*, nn. 1476-1477).

„Indulgența este parțială sau plenară, după cum eliberează în parte sau în totalitate de pedeapsa vremelnică datorată păcatului” (*Catehism*, nr. 1471).

„Orice credincios poate să dobândească indulgențele pentru sine sau să le aplice pentru cei răposați” (*Catehism*, nr. 1471; cf. CIC, can. 994).

„Credinciosului care, cel puțin cu inima căită, îndeplinește o acțiune înzestrată cu indulgență parțială, i se acordă, prin intervenția Bisericii, o iertare a pedepsei vremelnice echivalentă cu aceea pe care o dobândește prin acțiunea sa însăși”[15].

„Pentru a obține indulgența plenară se cere îndeplinirea acțiunii înzestrate cu indulgență și împlinirea următoarelor trei condiții: spovada sacramentală, împărtășirea euharistică și rugăciunea după intențiile Romanului Pontif. Se mai cere, de asemenea, excluderea oricărei atașări față de păcat, chiar și venial. Dacă lipsește această dispoziție deplină, sau dacă nu sunt împlinite condițiile menționate mai sus (...) indulgența va fi numai parțială”[16].

Originalul publicat în limba spaniolă pe 21 noiembrie 2012

Bibliografie de bază

Catehismul Bisericii Catolice,
1422-1484.

Lecturi recomandate

- *Ordo Paenitentiae, Praenotanda*,
1-30.

- Sf. Ioan Paul al II, Exhortația
apostolică *Reconciliatio et*
Paenitentia, 2-XII-1984, 28-34.

- Sf. Paul al VI-lea, Const. Ap.
Indulgentiarum doctrina, 1-I-1967.

.....

[1] *Ordo Paenitentiae, Praenotanda*,
nr. 19.

[2] *Ibidem*, nr. 6, d.

[3] Sf. Josemaría, *Prietenii lui*
Dumnezeu, nr. 214.

[4] Concili Tridentin, sesiunea a XIV-
a, Doctrina despre Sacramentul
Pocăinței, cap. 2 (DS 1672).

[5] *Ordo Paenitentiae, Praenotanda*,
nr. 7, b.

[6] *Ibidem*, nr. 31.

[7] *Ibidem*, nr. 16.

[8] *Ibidem*, nr. 17.

[9] *Ibidem*, nr. 18.

[10] *Ibidem*, nr. 19.

[11] Sf. Ioan Paul al II-lea, Motu proprio *Misericordia Dei*, 7-IV-2002, nr. 9, b.

[12] Codul de Drept Canonic, can. 964, § 3.

[13] Sf. Paul al VI-lea, Const. Ap. *Indulgentiarum doctrina*, 1-I-1967, nr. 2.

[14] *Ibidem*, nr. 5.

[15] *Ibidem*, Norma 5.

[16] *Ibidem*, Norma 7.

Antonio Miralles / Traducere: Iosif Filck

.....

pdf | document generat automat din
[https://opusdei.org/ro-ro/article/tema-](https://opusdei.org/ro-ro/article/tema-a-23-a-sacramentul-pocaintei-2/)
[a-23-a-sacramentul-pocaintei-2/](https://opusdei.org/ro-ro/article/tema-a-23-a-sacramentul-pocaintei-2/)
(15.03.2026)